

KONINKRIJK BELGIË
-----ADVIES 44.348/3
VAN 17 APRIL 2008VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 27 maart 2008 door de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002 met betrekking tot de subsidiëring van de aanleg door de gemeenten, gemeentebedrijven, intercommunales of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden van openbare rioleringen, andere dan prioritaire rioleringen, en van de bouw door de gemeenten, gemeentebedrijven, intercommunales of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden van kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties", heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit strekt ertoe enkele wijzigingen aan te brengen in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002 ¹.

Met die wijzigingen wordt beoogd een subsidieregeling in te voeren voor de aanleg van individuele waterzuiveringsinstallaties.

3.1. De rechtsgrond voor het merendeel van de ontworpen bepalingen wordt geboden door de artikelen 32*duodecies*, § 1, en 32*terdecies*, § 2, van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

3.2. In het ontworpen artikel 3*bis* van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002 (artikel 4 van het ontwerp) wordt bepaald dat een gewestbijdrage kan worden verleend voor de individuele waterzuiveringsinstallatie die aangekocht, geplaatst en beheerd wordt door onder meer een door de gemeente na publieke marktbevraging aangestelde entiteit.

⁽¹⁾ Besluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002 met betrekking tot de subsidiëring van de aanleg door de gemeenten, gemeentebedrijven, intercommunales of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden van openbare rioleringen, andere dan prioritaire rioleringen, en van de bouw door de gemeenten, gemeentebedrijven, intercommunales of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden van kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Aangezien in artikel 32*duodecies*, § 1, tweede lid, van de wet van 26 maart 1971 geen gewag wordt gemaakt van "door de gemeente na publieke marktbevraging aangestelde entiteiten", kan die bepaling dan ook geen rechtsgrond bieden.

3.3. Luidens het ontworpen artikel 24*quinquies*, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002 (artikel 7 van het ontwerp) vervalt de gewestbijdrage van rechtswege en zal die worden teruggevorderd als blijkt dat de gegevens van het aanvraagdossier op basis waarvan de werken in het subsidiëringsprogramma werden opgenomen, manifest onjuist zijn.

3.3.1. Voor het vaststellen van een regeling inzake de terugvordering van de gewestbijdrage kan evenwel geen rechtsgrond worden gevonden in de artikelen 32*duodecies*, § 1, en 32*terdecies*, § 2, van de wet van 26 maart 1971.

3.3.2. Er dient bovendien op te worden gewezen dat, luidens artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, de federale wet de algemene bepalingen vaststelt op het stuk van de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies.

Krachtens artikel 71, § 1, van diezelfde bijzondere wet zijn, "tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, (...) de vigerende bepalingen betreffende (...) de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies (...) van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappen en de gewesten" ².

⁽²⁾ De inwerkingtreding van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, is voor de Vlaamse Gemeenschap uitgesteld tot 1 januari 2010 (zie het koninklijk besluit van 7 juni 2007 houdende, voor wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest betreft, uitstel van inwerkingtreding van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof). De inwerkingtreding van het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof, die aanvankelijk was bepaald op 1 januari 2007, is uitgesteld naar een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum (artikel 65 van het decreet van 7 mei 2004, gewijzigd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007).

Uit die bepalingen van de bijzondere financieringswet en uit de parlementaire voorbereiding ervan kan worden afgeleid dat het de gemeenschappen en de gewesten niet toekomt inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies "algemene bepalingen" vast te stellen, zelfs niet door de bestaande algemene bepalingen te hernemen, maar dat ze alleen bevoegd zijn om "buiten dit wettelijk kader (...) in deze materies specifieke regels te bepalen" ³, die evenwel geen afbreuk mogen doen aan de bestaande algemene regels, thans vervat in de artikelen 55 tot 58 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991.

De bevoegdheid om ter zake "specifieke regels" vast te stellen moet - volgens de verklaringen van de Minister van Financiën in de bevoegde Kamercommissie - in die zin worden begrepen dat "de gemeenschappen en gewesten die [door de federale wetgever vastgestelde] regels [eigenlijk] alleen maar strenger [kunnen] maken [en er] niet [kunnen van] afwijken" ⁴.

Nu *in casu* slechts in een welbepaald geval in de terugvordering van de bijdrage wordt voorzien, dat slechts een bevestiging is van een bestaande federale regel, is de regeling minder streng dan deze vervat in de artikelen 57 en 58 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, en kan ze hoe dan ook geen doorgang vinden.

3.3.3. De conclusie uit hetgeen voorafgaat is dat het ontworpen artikel 24*quinquies*, derde lid, uit het ontwerp moet worden weggelaten.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Overeenkomstig hetgeen in verband met de rechtsgrond voor het ontworpen besluit is opgemerkt (opmerking 3.1), dient het eerste lid van de aanhef te worden aangevuld met een verwijzing naar artikel 32*terdecies*, § 2, van de aldaar vermelde wet van 26 maart 1971 en dient wat artikel 32*duodecies* betreft, in het bijzonder te worden verwezen naar paragraaf 1 ervan.

⁽³⁾ Zie de memorie van toelichting bij het ontwerp dat de bijzondere wet van 16 januari 1989 is geworden (*Parl. St.*, Kamer, 1988-1989, nr. 635/1, p. 37).

⁽⁴⁾ *Parl. St.*, Kamer, 1988-1989, nr. 635/18, p. 543.

5. Het tweede lid van de aanhef dient te worden weggelaten. Het aldaar vermelde artikel 12 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, biedt immers geen rechtsgrond voor het ontworpen besluit.

6. De besluiten van de Vlaamse Regering die worden vermeld in het huidige derde, vierde en zesde lid van de aanhef bieden geen rechtsgrond voor het ontworpen besluit en worden erdoor niet gewijzigd of opgeheven. Nu de vermelding ervan ook niet noodzakelijk is voor een goed begrip van de ontworpen regeling, worden deze leden beter weggelaten.

7. Vóór het huidige zevende lid van de aanhef dient een nieuw lid te worden ingevoegd waarin melding wordt gemaakt van het advies van de inspecteur van financiën van 14 februari 2008.

8. Aangezien het advies van de Raad van State gevraagd wordt met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, redigere men het huidige achtste lid van de aanhef als volgt:

"Gelet op advies 44.348/3 van de Raad van State, gegeven op 17 april 2008, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;"

Artikel 2

9. In het ontworpen artikel 1, 12/, van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002 (artikel 2, 3/, van het ontwerp) wordt het begrip "individuele waterzuiveringsinstallatie" gedefinieerd. Daarin wordt gewag gemaakt van het begrip "de milieureglementering".

Gevraagd naar welke milieureglementering precies wordt verwezen, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

"Vlarem II:

Afdeling 4.2.7. Lozing van huishoudelijk afvalwater, voor wat betreft ingedeelde inrichtingen.

Afdeling 6.2.1. Lozing van niet verontreinigd hemelwater en van huishoudelijk afvalwater in de openbare riolering; werking en onderhoud van individuele voorbehandelingsinstallaties, zoals septische putten, voor wat betreft niet ingedeelde inrichtingen."

Het verdient aanbeveling de ontworpen bepaling in die zin te preciseren.

10. Rekening houdend met opmerking 3.2, dienen in het ontworpen artikel 1, 12/, de woorden "of door een door de gemeente na publieke marktbevraging aangestelde entiteit" te worden weggelaten. Die opmerking kan worden herhaald voor het ontworpen artikel 3*bis*, eerste lid (artikel 4 van het ontwerp).

Artikel 5

11. Luidens het ontworpen artikel 5, § 4, 4/, van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002 (artikel 5, 3/, van het ontwerp) is één van de criteria die de Vlaamse Milieumaatschappij hanteert voor de beoordeling voor opname in het ontwerp van subsidiëringsprogramma dat de individuele waterzuiveringsinstallatie voldoet aan de milieureglementering.

Gevraagd welke milieureglementering *in concreto* wordt bedoeld, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

"De lozingen afkomstig van de individuele waterzuiveringsinstallatie moeten voldoen aan de normeringen zoals opgenomen in de milieureglementering en meer bepaald aan de bepalingen zoals opgenomen in Vlarem II Afdeling 4.2.7. Lozing van huishoudelijk afvalwater en meer bepaald Subafdeling 4.2.7.1. Lozing van huishoudelijk afvalwater in de gewone oppervlaktewaters of in kunstmatige afvoerwegen voor hemelwater."

Het verdient aanbeveling deze concrete verwijzingen op te nemen bij de formulering van het betrokken criterium.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. SMETS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN, J. VAN NIEUWENHOVE,	staatsraden,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

J. SMETS